

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **J. J.**, zast. Mgr. Barborou Barcalovou, advokátkou, se sídlem Klimentská 1652/36, Praha 1, proti žalovanému: **Katastrální úřad pro Středočeský kraj**, se sídlem Pod sídlištěm 1800/9, Praha 8, o žalobě na ochranu proti nezákonnému zásahu žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 20. 3. 2018, č. j. 48 A 154/2017 - 77,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Krajský soud v Praze usnesením ze dne 20. 3. 2018, č. j. 48 A 154/2017 - 77, odmítl žalobu, kterou se žalobce domáhal, aby

1. přikázal žalovanému vymazat zápis poznámky Z-6725/2017-211 „podaná kasační stížnost dne 18. 9. 2017“ na LV č. X, LV č. X, LV č. X, LV č. X, LV č. X pro k. ú. P.,
2. přikázal žalovanému vymazat zápis záznamu Z-6725/2017-211 v katastru nemovitostí (změna právních vztahů k nemovitostem) „podaná žaloba proti rozhodnutí správního orgánu ze dne 16. 10. 2017“ na LV č. X, LV č. X, LV č. X, LV č. X, LV č. X pro k. ú. P.,
3. přikázal žalovanému vymazat v katastru nemovitostí zápis záznamu Z-18427/2010-211 na LV č. X pro k. ú. P.,
4. přikázal žalovanému vymazat v katastru nemovitostí zápis záznamu Z-73/2006-211 na LV č. X pro k. ú. P.,

5. zakázal žalovanému nadále zasahovat do práv žalobce tím, že zapíše záznam či poznámku bez právních listin, které měly být podkladem pro zápis do katastru nemovitostí,
6. zakázal žalovanému pokračovat v nezákonném zásahu do práv žalobce tím, že bude zatajovat spisy, listiny ke změně právních vztahů k nemovitostem žalobce - nabývací smlouvy, kupní a jiné smlouvy, povinné přílohy k žádostem o vklad, k žádostem o provedení zápisu záznamu - poznámky,
7. zakázal žalovanému zatajovat geometrické plány, souhlasná prohlášení vlastníků, výpočty výměr parcel,
8. zákaz žalovanému, aby vedl dvě a více řízení pod jednou spisovou značkou
9. zakázal žalovanému odmítnout žalobci nahlédnout do spisu ve věci provedení záznamu Z-6725/2017-211,
10. zakázal žalovanému odmítnout žalobci nahlédnout do celého spisu Z-6725/2017-211 ve věci poznámky „podané kasační stížnosti“,
11. zakázal vést nezákonně dvě řízení záznam a poznámka do katastru nemovitostí pod jednou spisovou značkou Z-6725/2017-211,
12. zakázal zaplombování nemovitostí ve vlastnictví žalobce zapsaných na LV č. X pro k. ú. P. bez právního důvodu, tj. bez žádosti Nejvyššího správního soudu o vyznačení poznámky a
13. přikázal obnovení stavu v katastru nemovitostí před zásahem.

[2] V odůvodnění usnesení krajský soud vysvětlil, že žalobce mohl žalovanému navrhnout, aby opravil chybu spočívající v zápisu upozornění pod sp. zn. Z-6725/2017-211 v souladu s § 36 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), a to ve spojení s § 44 odst. 2 vyhlášky Českého úřadu zeměměřičského a katastrálního č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška). Žalobce tak mohl dosáhnout rozhodnutí, proti němuž se mohl přednostně bránit žalobou podle § 65 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Vzhledem k tomu, že žalobce nevyužil přednostní typ ochrany, ačkoliv mohl, krajský soud žalobu v části směřující proti zápisu upozornění pod sp. zn. Z-6725/2017-211 odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 85 s. ř. s. V části, ve které žaloba proti zápisu upozornění pod sp. zn. Z 6725/2017-211 směřovala i proti zápisu tohoto upozornění na LV č. X, č. X, č. X a č. X ji krajský soud nadto odmítl i podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. jako podanou zjevně neoprávněnou osobou, neboť nemovité věci zapsané na uvedených listech vlastnictví nepatří žalobci, a v této souvislosti proto nemohlo dojít k zásahu do jeho právní sféry. Žalobu proti záznamům sp. zn. Z-18427/2010-211 a sp. zn. Z-73/2006-211 krajský soud odmítl pro opožděnost, neboť ji žalobce podal po uplynutí dvouleté objektivní lhůty pro podání žaloby. Předmětné záznamy byly v katastru nemovitostí vyznačeny dne 22. 12. 2010 a dne 28. 3. 2006 a nejpozději tehdy se musely objektivně projevit v právní sféře žalobce, případně předchozích vlastníků. Žalobce však rozšířil žalobu i proti těmto záznamům až dne 8. 1. 2018.

II. Obsah kasační stížnosti

[3] Proti usnesení Krajského soudu v Praze podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost. V ní shrnul tvrzená pochybení žalovaného a namítl, že se krajský soud věcí nezabýval meritorně, přestože dovodil, že jej žalovaný zkrátil na právech. Odmítl

závěr krajského soudu, že se mohl domáhat ochrany práv prostřednictvím návrhu na opravu chyby podle katastrálního zákona. V této souvislosti vysvětlil, že se u žalovaného opakovaně domáhal ochrany práv, a to písemně, elektronicky i osobně, přičemž veškerá podání přiložil k žalobě. Konkrétně stěžovatel zmínil „námitky účastníka řízení č. j. Z-6725/2017-211“ a uvedl, že podle § 37 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, byl žalovaný povinen posoudit tyto námitky podle jejich skutečného obsahu, to znamená jako návrh na opravu chyby podle katastrálního zákona. Pokud se žalovaný domníval, že podání obsahuje nedostatky, byl povinen postupovat podle § 37 odst. 3 správního řádu; žalovaný však na podání stěžovatele nereagoval. Stěžovatel odmítl závěr krajského soudu, že podaná žaloba byla v části směřující proti záznamům sp. zn. Z-18427/2010-211 a sp. zn. Z-73/2006-211 opožděná, přičemž konstatoval, že o zápisech těchto záznamů nebyl vyrozuměn. Krajský soud nadto stěžovatele zkrátil v ústavním právu na spravedlivý proces, neboť mu usnesení napadené kasační stížností doručil vložením do poštovní schránky. Stěžovateli marně uplynula část lhůty pro podání kasační stížnosti, protože byl v pracovní neschopnosti a schránku nekontroloval. Stěžovatel popřel, že by jej poštovní doručovatel nezastihl; v místě se totiž zdržoval právě z důvodu nemoci. Uzavřel, že krajský soud a žalovaný porušili jeho práva, jakož i zásady správního řízení. Vzhledem ke všem uvedeným skutečnostem stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil usnesení krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[4] V prvním doplnění kasační stížnosti ze dne 15. 5. 2018 stěžovatel navrhl, aby si Nejvyšší správní soud vyžádal další spisovou dokumentaci. Současně doplnil dokumenty a argumentaci k tvrzenému nezákonnému zásahu. Ve druhém doplnění kasační stížnosti ze dne 15. 5. 2018 rozšířil uvedenou argumentaci a navrhl, aby si Nejvyšší správní soud vyžádal od Státního pozemkového úřadu Příbram informaci, zda v letech 2006 až 2010 byly v katastrálním území P. zpracovány komplexní pozemkové úpravy, na jejichž základě došlo k záznamu sp. zn. Z-18427/2010-211. Stěžovatel současně namítl, že si krajský soud tyto informace nevyžádal.

[5] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení kasační stížnosti

[6] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Neshledal přitom vady uvedené v § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[7] Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že předmětem řízení o projednávané kasační stížnosti není otázka, zda se žalovaný dopustil nezákonného zásahu vůči stěžovateli, avšak otázka, zda stěžovatel podal projednatelnou žalobu, a to právě proto, že ji Krajský soud v Praze odmítl. Vzhledem k tomu, že stěžovatel kasační stížností napadl usnesení o odmítnutí žaloby, z povahy věci mohl uplatnit toliko důvody podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu, přičemž pod tento důvod spadá také případ, kdy vada řízení před soudem měla nebo mohla mít za následek vydání nezákonného rozhodnutí o odmítnutí návrhu, a dále i případ, kdy došlo ke zmatečnosti řízení před soudem. Z výše uvedeného vyplývá, že Nejvyšší správní soud

byl oprávněn zabývat se na podkladě kasační stížnosti toliko otázkou, zda krajský soud pochybil, když žalobu odmítl v části pro nepřípustnost, neboť shledal, že žalobce neuplatnil jiné právní prostředky ochrany, a v části pro opožděnost, popřípadě otázkou, zda způsobem doručení napadeného usnesení zkrátil právo stěžovatele na spravedlivý proces. Otázkou, zda krajský soud pochybil, když odmítl žalobu v části i proto že stěžovatel zjevně nebyl oprávněn k jejímu podání, se Nejvyšší správní soud mohl zabývat jen na podkladě § 109 odst. 4 s. ř. s., neboť stěžovatel v této souvislosti nevznesl žádné kasační námitky. Nejvyšší správní soud však nebyl oprávněn zabývat se námitkami, ze kterých stěžovatel dovozoval, že se proti němu žalovaný dopustil nezákonného zásahu, a neshledal tak za potřebné, aby v této souvislosti obstarával další podklady, jak navrhl stěžovatel. Nejvyšší správní soud se nadto nezabýval ani námitkou, že krajský soud nedodržel zásady činnosti správních orgánů, neboť se pro svou obecnost nejedná o projednatelný kasační bod.

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Nejvyšší správní soud předně odmítl tvrzení stěžovatele, že krajský soud dovodil zkrácení práv stěžovatele. Krajský soud se v napadeném usnesení vyjádřil toliko k zásahu do právní sféry stěžovatele, a to pro účely posouzení projednatelnosti žaloby. Nezkoumal, jestli žalovaný takový zásah provedl v souladu se zákonem a jestli tak stěžovatele na právech zkrátil, neboť to by již bylo obsahem meritorního přezkumu, ke kterému nepřistoupil.

[10] Stěžovatel nezpochybnil, že prostřednictvím návrhu na opravu chyby podle § 36 odst. 1 katastrálního zákona se lze domoci vydání rozhodnutí, proti kterému je možné brojit primárním žalobním typem podle § 65 s. ř. s. To ostatně odpovídá závěrům, které Nejvyšší správní soud učinil ve vztahu k opravě chyby podle dříve účinného katastrálního zákona v rozsudku ze dne 4. 8. 2005, sp. zn. 2 Aps 3/2004, totiž že „[v] *dané věci je ze shora uvedeného zřejmé, že stěžovatel brojil žalobou proti nezákonnému zásahu správního orgánu, který měl spočívat v neoprávněném zápisu zástavního práva. Za situace, kdy stěžovatel pro ochranu svých práv zvolil žalobu podanou v režimu hlavy II. dílu 3 s. ř. s., je však nutno respektovat, že podle ustanovení § 85 s. ř. s. je žaloba nepřípustná, lze-li se ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky. Krajský soud přitom zcela přesně konkretizoval možnost nápravy, kterou stěžovatel mohl využít, tzn. postup podle ustanovení § 8 zákona č. 344/1992 Sb. s tím, že proti rozhodnutí katastrálního úřadu podle odst. 5 citovaného ustanovení je možno podat odvolání k místně příslušnému zeměměřičskému a katastrálnímu inspektorátu s následnou možností podat žalobu ve správním soudnictví, směřující však nikoliv proti nezákonnému zásahu správního orgánu, nýbrž již proti jeho rozhodnutí.*“ Nejvyšší správní soud přitom nepřisvědčil námitce, že stěžovatel podal návrh na opravu chyby, avšak žalovaný jej nevyřídil. Stěžovatel se v takovém případě mohl domáhat vydání rozhodnutí prostřednictvím ochrany proti nečinnosti podle § 80 správního řádu případně prostřednictvím žaloby proti nečinnosti podle 79 s. ř. s., neboť i to jsou prostředky právní ochrany, které mohl přednostně využít ve smyslu § 85 s. ř. s. před podáním žaloby proti nezákonnému zásahu. Tvrzená nečinnost žalovaného tak nemá vliv na nepřípustnost části žaloby směřující proti zápisu upozornění pod sp. zn. Z-6725/2017-211 a námitka stěžovatele není důvodná.

[11] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani námitce, že žaloba v části směřující proti záznamům sp. zn. Z-18427/2010-211 a sp. zn. Z-73/2006-211 nebyla opožděná, protože stěžovatel nebyl vyrozuměn o zápisech do katastru nemovitostí. Krajský soud totiž opožděnost předmětné části žaloby neodvíjel od uplynutí dvouměsíční subjektivní lhůty k jejímu podání podle první věty § 84 odst. 1 s. ř. s., avšak od uplynutí dvouleté objektivní lhůty podle druhé věty téhož ustanovení. Plynutí objektivní lhůty se neodvíjí od okamžiku, kdy se žalobce o tvrzeném zásahu dověděl, avšak od okamžiku, kdy k zásahu skutečně došlo, což podle krajského soudu v dané věci nastalo vyznačením záznamů dne 22. 12. 2010 a dne 28. 3. 2006, přičemž stěžovatel uplatnil předmětnou část žaloby až dne 8. 1. 2018. Nejvyšší správní soud si je vědom, že Ústavní soud nálezem ze dne 15. 5. 2018, sp. zn. II. ÚS 635/18, zrušil rozsudek rozšířeného senátu ze dne 21. 11. 2017, č. j. 7 As 155/2015 – 160. K identifikaci počátku objektivní lhůty podle § 84 odst. 1 s. ř. s. Ústavní soud konstatoval, že „[v] *řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu podle § 82 a násl. s. ř. s. je důležité – ačkoliv rozšířený senát této tezi nepřál - rozlišovat různé typy zásahů a zohledňovat specifika tzv. trvajících zásahů. Ústavní soud souhlasí s rozšířeným senátem, že k posouzení povahy zásahu nestačí pouze tvrzení žalobce. Správní soud musí při hodnocení povahy zásahu vycházet z objektivních skutečností a musí na jejich základě vyhodnotit, jakou povahu zásah má. Pokud v té souvislosti ovšem dojde k opačnému závěru než žalobce (např. nebude mít za to, že napadený zásah je trvající, což bude mít dopad na počítání lhůty k podání žaloby a její včasnost), musí dát žalobci možnost na tento odlišný pohled soudu reagovat.*“ Závěry krajského soudu jsou však podle Nejvyššího správního soudu správné i v kontextu citovaného nálezu Ústavního soudu, neboť zápisy záznamů sp. zn. Z-18427/2010-211 a sp. zn. Z-73/2006-211 nepředstavují trvající, ale jednorázový zásah s trvajícími důsledky, což už ostatně Nejvyšší správní soud uvedl v dřívějším usnesení rozšířeného senátu ze dne 13. 10. 2015, č. j. 7 As 107/2014 - 53. Přitom podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2013, č. j. 8 Aps 8/2012 - 28, „[u] *jednorázového zásahu běží objektivní lhůta k podání žaloby od okamžiku, kdy k zásahu došlo, a subjektivní lhůta ode dne, kdy se stěžovatel o zásahu dozvěděl. U zásahů trvajících, mezi které zařadil zásahy způsobené nečinností správního orgánu, nemůže objektivní ani subjektivní lhůta uplynout, dokud namítaný zásah trvá* […]. *U zásahů opakovaných, je ponecháno na vůli stěžovatele, který ze zásahů, samostatně napadnutelných žalobou, skutečně napadne (srov. rozsudek ze dne 5. 9. 2007, č. j. 3 Aps 7/2006 - 103).*“ Podle Nejvyššího správního soudu v posuzovaném případě nebylo třeba, aby krajský soud poskytl stěžovateli možnost reagovat na závěr, že tvrzený nezákonný zásah není trvající, neboť stěžovatel ani ve smyslu výše citovaného nálezu Ústavního soudu netvrdil opačný závěr a k povaze namítaného zásahu se vůbec nevyjádřil.

[12] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil námitce, že krajský soud stěžovatele zkrátil v právu na spravedlivý proces způsobem doručování napadeného usnesení. Předně, soudní řád správní nestanoví, jakým konkrétním způsobem má soud doručovat usnesení, byť se jím žalobní řízení končí, přičemž ustanovení o doručování rozsudku podle věty první § 54 odst. 3 s. ř. s. se podle § 55 odst. 5 s. ř. s. uplatní v případě usnesení toliko přiměřeně. Nadto, stěžovatel v posuzované věci nemohl být zkrácen, neboť nedošlo ke koncentraci řízení o kasační stížnosti podle § 106 odst. 3 s. ř. s., a stěžovatel byl proto oprávněn rozšiřovat důvody kasační stížnosti po celou jeho dobu. Stěžovatel ostatně podal dvě doplnění kasační stížnosti dne 15. 5. 2018, tedy více než měsíc poté, co podal kasační stížnost.

IV. Závěr

[13] S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[14] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení, které důvodně vynaložil. Vzhledem k tomu, že stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšný, právo na náhradu nákladů řízení mu nenáleží. Procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rozsah vyplývající z jeho úřední činnosti nevznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že nepřiznal náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti žádnému z účastníků.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. května 2018

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu